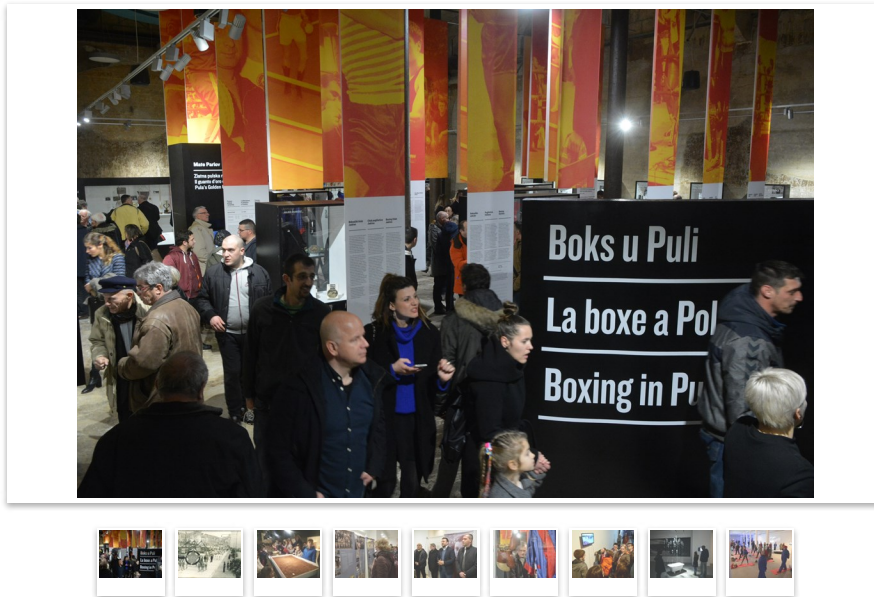

Sportsko-izložbeni sadržaji za sve generacije u najdužoj muzejskoj noći

26.01.2018 19:58

Kako je večer prepuštala mjesto noći, tako je bilo sve više publike na raznim manifestacijama ovogodišnje Noći muzeja, koja je imala za temu sport.

Programi u Puli započeli su otvorenjem prostora kulturno-znanstvene udruge Institut Mediterran u prostoru nekadašnje kultne slastičarnice Kod Mađara. Tom je prigodom postavljena izložba posvećena Anni Frank, a otvorenje prostora uveličali su pulski dogradonačelnik Robert Cvek, županijski pročelnik za kulturu Vladimir Torbica, dok je o postavu i ovome prostoru govorio najzaslužniji za sve ovo, profesor Filip Zoričić, ističući da će se MEMO MUSEUM ovdje otvoriti početkom travnja. O aktivnostima vezanim uz izložbu o Anni Frank govorio je povjesničar Igor Šaponja.

Najtrofejniji sport

Izložba "Boks u Puli", otvorena na Kaštelu izraz je inicijative Povijesnoga i pomorskog muzeja Istre za očuvanjem i vrednovanjem značaja boksa – najtrofejnijega pulskoga sporta.

Kako je rekao ravnatelj ovoga muzeja Gracijano Kešac "prvi se put javnosti prezentira povijest amaterskoga boksa u Puli od antike do današnjih dana, budući da izložba prati pojavu prvih oblika boksačke aktivnosti, razvoj boksa kao suvremenoga sporta, organizaciju boksačkih klubova te djelovanje istaknutih pojedinaca kao boksača i trenera".

O važnosti ove izložbe govorile su njezine autorice Katarina Pociđić i Lana Skuljan Bilić, ističući da ona ne bi bila moguća bez suradnje niza osoba, mahom bivših boksača, koji su ustupili građu.

Najveći dio postava posvećen je djelovanju Boksачkog kluba Pula, od njegovog osnutka 1946. godine. Posebno je naglašeno osamnaest boksača koji su ostavili neizbrisiv trag u analima pulskoga boksa – Mate Parlov i drugi uspješni boksači: Banovac, Berbakov, Peruško, Vranješević, Mudrovčić, Kovjanić, Šarar, Gerlić, Stanković, Tadić, Miličević, Drviš, Bajrami, Bajrektarević, Vrgoč, Ahmeti i Čalić.

Sve je to prikazano kroz nekoliko tematskih cjelina uz 207 originalnih predmeta, koji se najvećim dijelom čuvaju u privatnom vlasništvu nekadašnjih boksača ili u ostavštinama njihovih obitelji, zatim u arhivi BK Pula te u fondusu Povijesnoga i pomorskog muzeja Istre. Likovni postav i oblikovanje potpisuju dva Olega - Morović i Šuran.

Interes publike za tim postavom bio je vrlo velik, a otvorenju su prisustvovali i brojni bivši boksači koji su se potom fotografirali za uspomenu. O važnosti ove izložbe kratko su se osvrnuli zamjenik župana Fabrizio Radin te pulski dogradonačelnik Robert Cvek.

Važnost publike

Kako su naglasile i autorice, „neizostavni segment povijesti pulskoga boksa, uz boksače i trenere, bila je i mnogobrojna pulska publika koja je s oduševljenjem pratila boksačke mečeve masovno posjećujući razne lokacije – Pattinaggio (Sportski centar Mirna), igralište RK Arena (službeno parkiralište NK Istra), bivše kino Beograd, kasnije Pula (javna garaža Zagrebačka 2), Istarsko narodno kazalište, igralište Doma braće Ribar (igralište Saveza sportova Grada Pule), Dom hrvatskih branitelja i Dom sportova „Mate Parlov“.

Arheološki muzej Istre zatvoren je već neko vrijeme zbog obnove, no njegovi drugi objekti i spomenici kulture o kojima skrbi imali su na rasporedu razglede. Publike je bilo u Svetim Srcima gdje je u tijeku izložba „Gajba i tič“, potom u Galeriji C8, gdje traje izložba Archaeolim, a za čiji multimedijalni dio su bili posebno zainteresirani najmlađi, a u Galeriji C4, također u Carrarinoj ulici, postavljena je nova vitrina mjeseca „Vjernost, blagost, poniznost... Simbolika životinja na keramičkom posuđu“.

- Keramički je materijal značajna i često najbrojnija skupina pokretnih nalaza tijekom arheoloških istraživanja. Bogat i raznolik repertoar na posuđu novog vijeka često ukazuje na modu, način života spomenutog razdoblja, navedeno je uz tu izložbu.

Naravno, nisu nedostajali koncerti i organizirani razgledi spomenika kulture.

Svečilišna knjižnica u Puli i ove je godine organizirala vodstvo kroz zbirke o kojima skrbi, a čak tri koncerta u izvedbi sjajnih, dobro pripremljenih studenata Muzičke akademije u Puli održana su u spomen-sobi Antonia Smareglia. Nastupili su nadahnuti mladi glazbenici koje su pripremili njihovi mentori. (V. BEGIĆ)

Porečani su igrali šćinke, kružić-križić i pandolo

Igraonice za djecu, predavanja, projekcije i prezentacije priredio je u petak navečer Zavičajni muzej Poreštine u Noći muzeja. Manifestacija je počela okupljanjem ispred Istarske sabornice, gdje je ravnateljica muzeja Elena Uljančić-Vekić istaknula da su za početak priredili radionicu kojom su htjeli senzibilizirati djecu na stare igre, da vide da nisu mobiteli jedino gdje se igre mogu pronaći i odakle je sve krenulo. Mališane su u prošlost povele Vilma Pulin Pulin Sirotich i Vltava Muk, a igrale su se šćinke, kružić križić, manetole s kamenčićima i preskakanje užeta. Za to je vrijeme povećala grupa odraslih krenula pod vodstvom muzejskog kustosa i arheologa Davora Munde u obilazak povijesne jezgre.

Kako je tema ovogodišnje Noći muzeja bila posvećena sportu, na rivi se igrala gotovo zaboravljena srednjovjekovna (a možda i starija od toga) igra pandolo koja je izazvala velik interes. Voditelji su bili Sabrina Bonita-Žužić i Gaetano Benčić. Priređeno je natjecanje koje je otvorio simboličnim prvim udarcem gradonačelnik Loris Peršurić, a zainteresiranih je bilo za čak četiri ekipe. Pandolo se igra tako da se palicom udari zašiljen komadić drva tako da on odskoči od tla i u zraku ga se pokuša udarcem poslati što dalje u polje.

Istovremeno se u Zavičajnom muzeju mogla razgledati izložba "Memorija vode", nastala u suautorstvu Elene Uljančić-Vekić i Studija Sonda, a službeno otvorena prije dva mjeseca. Program se nastavio u Istarskoj sabornici razgovorom s porečkim sportašima koji je moderirala Uljančić-Vekić. Bili su to Marija Ćurko, Anka Florean, Vladimir Belas, Anamarija Jakovčić, Dragan Rakovac i Diego Žužić. Krenulo se sa sportskim iskustvima iz 1954., pa sve do danas. Uslijedile su zatim projekcije i prezentacije porečke sportske baštine te donacija obitelji Ivana Giannija Šegona.

Zatim je predavanje o povijesti porečkog sporta održao prof. Bojan Horvat, a večer je završena koncertom Shakersa.

Pazinska noć muzeja u znaku boćanja

Veliki broj Pazinaca pohodio je Noć muzeja koja je, ove godine posvećena sportu, u pazinskim muzejima i arhivu ponudila niz zanimljivih edukativnih i zabavnih sadržaja. Etnografski muzej Istre i Muzej Grada Pazina predstavili su predmete iz svojih zbirki vezanih uz sport, koji svjedoče o poticanju inicijativa vezanih uz organizaciju sporta u Pazinu te očuvanju i vrednovanju sporta u svim pojavnim oblicima. Dakle, o sportu kao kulturološkoj vrijednosti prisutnoj u raznim oblicima društvenog i individualnog stvaralaštva. Uz cjelovečernju projekcija fotografija iz fundusa muzeja na temu sporta upriličena je „Sportska parlaonica – čakule o pazinskom sportu kroz vrijeme“ u kojoj su o sportovima u Pazinu, ali u uspjesima pazinskih sportaša govorili su Tanja Grubiša i Martin Čotar, a o povijesti sporta u Pazinu Mirjan Rimanić. Uz njih predstavnici pazinskih sportskih udruga predstavili su kroz video projekcije ili kraća izlaganja djelovanje Auto-moto klub No Limits – Istra, Biciklistički klub MTB Istra – Pazin, Stolnoteniski klub Pazin, Sportsko-penjački klub Hiperaktiv, Biciklistički klub TNT Pazin, Šahovski Klub Lovac i Planinarsko društvo Pazinka.

Uz projekciju fotografija iz muzejskih fundusa snimljenih tijekom sportskih natjecanja i manifestacija snimljenih koncem 1950-tih i sredinom 1960-tih posjetitelji su mogli zaigrati šah i stolni tenis ili zavaljati boću. U sklopu Noći muzej predstavljen je i katalog „Gospodarstvo u Istri“ Ivone Orlić, posvećen zbirci gospodarstva Etnografskog muzeja Istre u Pazinu.

Državni arhiv u Pazinu je u sklopu noći muzeja pripremio zanimljiv program koji je do kasnih sati zadržao pozornost velikog broja posjetitelja. Vrijedni djelatnici arhiva svoju su veliku dvoranu, u kojoj se obično održavaju znanstveni skupovi, preuredilo u gostionicu i boćalište, a u taj je ambijent bila smještena izložba dokumenata vezanih u povijest sporta u Pazinu. Mnogi od njih prvi put su predstavljeni javnosti, pa su posjetitelji tako mogli doznati mnoge skrivene detalje o nekadašnjim sportovima u Pazinu, ali i sportašima i sportskim aktivistima. Osim izložbe održano je i nekoliko predavanja o sportu, tako je Dalibor Paus govorio o trki na prstenac, Anton Finderle o

planinarstvu u Pazinu, a Mirjan Rimanić o povijesti boćanja u Pazinu. U razgovoru o boćanju sudjelovali su i poznati pazinski boćari Franko Sloković, Franjo Paladin, Vladimir Pakiž i Vjekoslav Filiplić. Nakon predavanja posjetitelji su se nastavili družiti na malom boćalištu i turniru u briškuli i trešeti. Za ovu prigodu Učenci Gimnazije i strukovne škole Jurja Dobrile snimili su zanimljiv film o povijesti boćanja u Pazinu, koji će ostati kao dokument ovu Noć muzeja, ali što je još važnije kao svjedočanstvo o boćanju kao najtrofejnijem pazinskom sportu.

Umag: Grad sporta u muzeju

Na neuobičajenoj interaktivnoj izložbi "Umag- Europski grad sporta, 2018., evo i zašto", granice kulturnog projekta pomaknute su na povijesno-sportske, gdje je prezentirana bogata povijest razvoja sporta na Umaštini počevši od dvadesetih godina proteklog stoljeća do recentnih dana, kao zrcalna slika slavljeničkog grada koji je ove godine osvojio titulu jednog od 40 europskih gradova sporta. Izložbeni eksponati od dokumenata, fotografija, odličja, pehara, dresova najstaknutijih rukometaša "svjedočili" su o 13 umaških sportova, od tridesetak kojima se građani bave.

- Nažalost, prekratko je bilo vrijeme da metodološki i sveobuhvatnije prikazemo sportski vremepolov u Umagu jer mnogo dokaza nije arhivirano i sačuvano, kazivala je Barbara Banovac, pedagoška voditeljica muzeja te zahvalila tridesetorici sportskih suradnika, kazivača, na sversdnoj pomoći u organizaciji izložbe. Najveća pozornost na izložbi udijeljena je umaškom sportu br.1, rukometu, a legenda rukometa na Bujštini, Juraj Radović dobio je na izložbi i svoju zasebnu vitrinu. Zanimljivi podaci izneseni su o razvoju tenisa koji vuče korijene s početka XX stoljeća, dok je nakon Drugog Svjetskog rata prvi tenis klub osnovan 1955. godine, o kojem je svjedočio jedan od osnivača Vlatko Reschner (87), najstariji "sportaš" na izložbi. Svim kazivačima, na pobjedničkom postolju su uručene zahvalnice.

Grandiozno bogatstvo prikazanoga na izložbi te golem užitak interesnoga i korisnoga možda pokrene ideju da Umag – grad sporta, svoju zasluženu titulu u dogledno vrijeme pretvori i u Muzej sporta.

Izložbi je prethodila dječja radionica „Brže, jače, više“ i sportski dir gradom, putovima i lokacijama koje su obilježili nogomet, rukomet, atletika, carting, zabavno- sportske igre Jadranski susreti i ostali sportovi, pod vodstvom stručne pratiteljice, mlade arheologinje Anike Mijanović i sportskog radnika Pina Degrassija.

Podsjetnik na važnost sporta u Labinu i veliki umjetnički opus akademika Diminića

Noć Muzeja u Labinu obilježena je izložbom `Sport u Labinskoj komuni` i crtežima akademika Josipa Diminića `Povratak korijenima`

U Gradskoj galeriji Labin Noć muzeja počela je otvorenjem izložbe koja „pokazuje uspjehe i podvige labinskih klubova i pojedinačnih sportaša u razdoblju od 76.-e do 93.-e godine prošlog stoljeća,“ rekao je stručni voditelj Narodnog Muzeja Labin, Vedran Kos.

Izložba pokazuje sportove koji su bili aktualni, neki su zanemareni, no, sportaši i sportski djelatnici mogu prepoznati sebe, rezultate i prvake u Hrvatskoj, Jugoslaviji, Istri. Labin je predvodio. Od rukometaša, naše Labudice, pa do rukometaša iz 1993.godine, s posebnim rezultatima. I teme su ostale iste. "Boćari trebaju dvoranu, pisalo je prije 25 godina, a aktualno do danas.", istaknuo je Kos.

Ispred Zajednice sportova Grada Labina, Đanluka Miletić označio je prošlu godinu „povijesnom zbog novog Sportskog centra Franko Mileta, na ponos Gradu i regiji. Sport treba svima, jer to je način života. Biti veliki u porazu i dostojanstven u pobjedi,“ naglasio je.

Viša savjetnica za kulturu, informiranje i odnose s javnošću u Gradu Labinu, Loredana Ružić Modrušan, izložbu je doživjela kao proširenu redakciju u kojoj je i sama radila s entuzijazmom. „Labinska komuna bila je jedina spona s našim iseljenicima, ako se vratimo četrdesetak godina unatrag, jedina komunikacija bila je telefon. Naši su iseljenici do New Yorka, Amerike, Europe, Australije, bili informirani preko Labinske komune, i jako su je voljeli, kao i svi mi“ istaknula je Modrušan.

„Galerijski prostor Labina slavi 50 godina labinskog ateljea. Intencija je da se u tom duhu obilježi ova godina, što znači da smo prije 50 godina bili prepoznati na prostoru Jugoslavije. Ideja o izložbi crteža akademika Josipa Diminića rodila se prije dvije godine. Znamo ga kroz skulpture i park Dubrova, ali kroz crteže slabo. Izložba je intimnog karaktera, veže se uz Diminiće, uz njegov rodni kraj, Skitaču, Tunaricu, prve motive koje gleda kao dječak, uz raški kanal“, upoznao je prisutne Kos.

„Muzeji nisu samo mjesta prikupljanja građe nego i stvaranja identiteta, a večeras je ovdje izložba o labinskom identitetu i mjesto susreta umjetnosti s građanima. Tema Noći muzeja je sport. Čuli smo koliko je Labin sportski grad, i jedan od najsportskijih u Istri. Sretni smo što ovogodišnja izložba „Sport u Labinskoj komuni“ budi uspomene, na uspjehe i neuspjehe, labinskih klubova i individualnih sportaša. Istodobno su to i uspomene na Labinsku komunu, sinonim informiranja Labinjana. A večeras smo čuli i naših iseljenika.

Uz izložbu uvaženog akademika Josipa Diminića čiji su radovi praznik kulture i umjetnosti, koji nas bogatim stvaralaštvom u 60 godina rada, uvijek iznova iznenađuje. Čestitam akademiku Diminiću i čestitam svima vama!“, kazala je dogradonačelnica Grada Labina, Federika Mohorović Čekada i proglasila Noć Muzeja u Labinu otvorenom.

Kultursport u Rovinju

Iako su zimske večeri ulice povijesne jezgre Rovinja uglavnom puste, Noć muzeja je oživjela dio grada oko Muzeja. Na početku manifestaciju predstavljen je projekt izložba Kultursport – Sportska baština Rovinja. Radi se o uzvodnoj izložbi kojoj je cilj senzibilizirati Rovinjce da muzeju daruju ili posuđuju predmete koji će postati dio fundusa, a kako bi se u budućnosti mogla organizirati velika izložba posvećena generacijama rovinjskih sportaša, istakle su autorice Andrea Milotić i Tajana Ujčić. Posjetitelji su tako primjerice mogli vidjeti plakat koji je 1963. najavljivao utakmicu između Nogometnog kluba „Rovinj“ i Borussia, polufinale rukometnog kupa Hrvatske iz 1966. između Rukometnog kluba „Rovinj“ i RK „Partizam“ iz Bjelovare, priznanja braće Mišković, svjetskih klase u kickboks u među kojima i prenosi pojas Bojana Miškovića prvaka svijeta u tom sportu, brončanu medalju sa svjetskog prvenstva u veslanju Igora Božića, medalje i peraja rovinjske sirene Ane Karlaš, svjetski poznate roniteljice na dah, dresove i trenerke odbojkaškog kluba iz 1980-ih i druge zanimljive plakate, fotografije, pehare, medalje i sl.

Nakon predstavljanja kataloga „Stalni postav Zbirke suvremene umjetnosti“, veoma zanimljivo predavanje održao je arheolog Damira Matoševića koji je predstavio projekt laserskog snimanja iz zraka na način da se eliminira vegetacija južnog dijela grada Rovinja s Monkodonjom koje je proveo Arheološki muzej Istre.

Bio je to i pravi susret generacija. Najmlađima se najviše svidio simulator veslanja, a za sve posjetitelje bila je to divna prilika da provedu noć uz muziku DJ Dina Sošića, predmete pučke pobožnosti, suvremenu umjetnost, stare majstore i sportsku baštinu.

Iako je bilo planirano da izložba Kultursport bude prikazana samo za Noć muzeja, zbog iskazanog interesa ostatak će otvorena do daljnjeg. (Mladen RADIĆ, Vanesa BEGIĆ, Tanja KOCIJANČIĆ, Mirjan RIMANIĆ, Sanja BOSNIĆ, Katarina ŠOŠTARIĆ-PERKOVIĆ)
